

Samostalna zastupnica - Elza Gaković

Narod i pravda - Mersiha Mehmedagić

Sarajevo 24.01.2025.

BOSNA I HERCEGOVINA

FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE

KANTON SARAJEVO

SKUPŠTINA KANTONA SARAJEVO

N/r. Vlada Kantona Sarajevo

N/r. Ministarstvo za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice Kantona Sarajevo

N/r. Ministarstvo za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice Federacije BiH

ZASTUPNIČKA INICIJATIVA

Na osnovu člana 106. Poslovnika Skupštine Kantona Sarajevo,

Upućujemo inicijativu da se Zakonom o radu jasno definiše položaj roditelja djece sa invaliditetom u procentu 100% I i II grupe a shodno vještačenju Institutu za medicinsko vještačenje zdravstvenog stanja.

Članom 69. stav (1) Zakona o radu („Službene novine Federacije BiH, broj: 26/16, 89/18, 44/22 i 39/24) je regulisano da jedan od roditelja djeteta sa težim smetnjama u razvoju (teže hendikepiranog djeteta) ima pravo da radi polovinu punog radnog vremena, u slučaju da se radi o samohranom roditelju ili da su oba roditelja zaposlena, pod uvjetom da dijete nije smješteno u ustanovu socijalno - zdravstvenog zbrinjavanja, na osnovu nalaza nadležne zdravstvene ustanove

Iniciramo da se kantonalnim propisima reguliše pravo na naknadu za polovinu radnog vremena do 18. godine djeteta, kao i da se ovo pitanje jasno definiše i Zakonom o radu.

Članom 153. Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj: 38/14 - prečišćen tekst, 38/16, 44/17, 28/18, 52/21 i 40/22) je regulisano:

Ženi - majci koja u skladu sa propisima o radu ima pravo na rad sa polovinom punog radnog vremena, naknada plaće za polovinu radnog vremena kada ne radi, utvrđuje se u iznosu od 30% prosječne plaće.

Žena-majka iz stava 1. ovog člana koja ostvari pravo na naknadu plaće ženi-majci bez podnošenja zahtjeva ostvaruje pravo na dodatnu pomoć na ime brige i njege djeteta koja ne može biti manja od

iznosa razlike prosječne plaće u Federaciji Bosne i Hercegovine za prethodnu godinu i iznosa novčane naknade umjesto plaće iz stava 1. ovog člana.

*Žena-majka iz stava 1. ovog člana pravo na naknadu plaće ženi-majci i dodatnu pomoć na ime brige i njege djeteta **ostvaruje najduže do navršene treće godine djeteta.***

U skladu sa navedenim odredbama, poslodavci radniku plaćaju platu za pola radnog vremena koje radi, a Kanton isplaćuje naknadu za vrijeme koje roditelj ne radi samo ako se radi o djetetu do treće godine, što je sa aspekta djece sa dijabetesom tip 1 neprihvatljivo. Ovo znači da će roditelj praktično imati pravo na rad sa polovinom radnog vremena samo ako je dijete mlađe od 3 godine. Dijete sa dijabetesom u četvrtoj godini, pa i u četrnaestoj godini, primjera radi, ima potrebu za pomoći od strane roditelja kada je u pitanju regulacija glukoze u krvi. Mnogi roditelji ne mogu sebi priuštiti luksuz da rade pola radnog vremena, a da za drugi dio koji ne rade nemaju nikakva primanja.

Predlažemo da se u Zakonu o radu definiše da ako pitanje naknade nije regulisano propisima o socijalnoj zaštiti, poslodavac je dužan da isplaćuje naknadu za polovinu radnog vremena koje radnik ne radi, u visini plate koju bi ostvario kao da radi puno radno vrijeme.

Ono što se posebno ističe ovdje je termin „žena-majka“, iako bi ovo pravo trebalo da se odnosi na jednog od roditelja, te predlažemo da se izmijeni ovaj termin.

Također neophodno je uskladiti terminologiju u dijelu “teže hendikepiranog djeteta” iz člana 69.

Imajući u vidu da se radi o djeci sa 100% invaliditetom, da je u pitanju socijalno osjetljiva kategorija, nadamo se ćete našu molbu uzeti u razmatranje u najkraćem roku i da će ovo pitanje biti regulisano u korist ove djece i roditelja.

Predlažemo da se u Zakonu o radu definiše da ako pitanje naknade nije regulisano propisima o socijalnoj zaštiti, poslodavac je dužan da isplaćuje naknadu za polovinu radnog vremena koje radnik ne radi, u visini plate koju bi ostvario kao da radi puno radno vrijeme.

Ono što se posebno ističe ovdje je termin „žena-majka“, iako bi ovo pravo trebalo da se odnosi na jednog od roditelja, te predlažemo da se izmijeni ovaj termin (roditelj/staratelj).

Ovim putem obraćamo se i sa molbom za održavanje sastanka zajedno sa Udruženjem djece oboljele od dijabetesa tip 1 na ovu temu sa nadležnim u ministarstvima kojima se obraćamo.